

Лабораторія акмеології освіти як суб'єкт науково-дослідної роботи

Житомирського державного університету імені Івана Франка

Одним із стратегічних завдань модернізації вищої освіти в Україні у контексті вимог єдиного європейського освітнього простору є розвиток освітніх систем, у тому числі професійно-педагогічних систем підготовки студентів університетів. З метою надання теоретичної та практичної допомоги студентам університету щодо підвищення рівня їх професійної підготовки на базі кафедри педагогіки Житомирського державного університету імені Івана Франка у 2004 році було створено науково-методичну **лабораторію акмеології освіти**, оскільки саме акмеологія – наука, що вивчає вершинні прояви професіоналізму діяльності, умови досягнення високої якості освітніх систем.

Лабораторія акмеології освіти створена у 2004 році як результат 30-річної співпраці кафедри педагогіки з Санкт-Петербурзькою акмеологічною школою, а тепер науково-дослідною організацією "Громадська академія акмеологічних наук" (Санкт-Петербург, Росія), яку очолює член-кореспондент РАО, доктор психологічних наук, професор Н.В.Кузьміна.

З 2010 року науково-дослідна лабораторія акмеології освіти активно діє як регіональна філія Всеукраїнської громадської організації «Українська академія акмеології», яку очолює доктор філософських наук, професор, академік НАПН України В.О. Огнев'юк.

На сучасному етапі існує декілька підходів до тлумачення сутності акмеології. У своїх дослідженнях ми дотримуємося думки Н.В.Кузьміної, яка розглядає акмеологію як науку, що вивчає якість: діяльності викладачів, які навчають

основам професіоналізму у галузі мистецтва майстерності та творчості засобами освіти у будь-якому виді діяльності; наука, що вивчає удосконалення, корекцію та реорганізацію діяльності досвідчених фахівців.

Метою діяльності науково-дослідної лабораторії акмеології освіти є ініціювання і координація наукових досліджень у галузі акмеології професійно-педагогічної діяльності; наукова співпраця з акмеологічними осередками вищих навчальних закладів України та країн ближнього зарубіжжя; введення в науковий обіг нового наукового матеріалу.

Основними напрямками наукової і організаційної роботи лабораторії акмеології освіти є:

ініціювання і координація проведення наукових досліджень у галузі професійної педагогічної діяльності шляхом залучення до проведення досліджень викладачів, співробітників, студентів університету; створення дослідницьких та проблемних груп; виявлення перспективних науковців серед студентів, випускників ЖДУ, працівників галузі освіти, залучення їх до проведення досліджень у рамках діяльності лабораторії; співпраця з громадськими організаціями та державними установами для досягнення поставленої мети;

допомога учасникам науково-дослідних груп у проведенні досліджень: встановлення і координація співпраці з провідними навчальними закладами України та країн ближнього зарубіжжя; затвердження тем бакалаврських, дипломних, магістерських робіт, тем дисертаційних досліджень у рамках діяльності лабораторії; накопичення, опрацювання та розповсюдження інформації про конференції, семінари з проблем акмеології професійно-педагогічної діяльності;

введення в науковий обіг нового наукового матеріалу через участь у роботі всеукраїнських та міжнародних конференцій, роботі семінарів та круглих столів; популяризація ідей і наукових здобутків науково-дослідної лабораторії акмеології освіти; рекомендація кращих досліджень до публікації у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях.

До складу лабораторії входять провідні викладачі, аспіранти, студенти університету, педагогічні працівники навчально-наукового-виробничого комплексу "Полісся", що працює на базі Житомирського державного університету імені Івана Франка:

СКЛАД ЛАБОРАТОРІЇ

Сидорчук Нінель Герандівна, кандидат педагогічних наук, доцент, академік Української академії акмеології, член-кореспондент академії акмеологічних наук (м. Санкт-Петербург), зав. лабораторією.

Дубасенюк О.А., доктор. пед. наук, професор, академік Української академії акмеології, дійсний член академії акмеологічних наук (м. Санкт-Петербург), ст. науковий співробітник.

Антонова О.Є., доктор пед. наук, професор, член-кореспондент академії акмеологічних наук (м. Санкт-Петербург) ст. науковий співробітник.

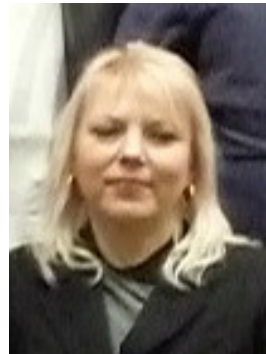
Єремєєва В.М., канд. пед. наук, доцент кафедри педагогіки ЖДУ, науковий співробітник.

Кравець О.Є., канд. пед. наук, викладач кафедри іноземних мов, науковий співробітник.

Орлова О.А.,

канд. пед наук, викладач Житомирського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Чернишова А.М., канд. пед наук, викладач кафедри музики та хореографії ЖДУ

Сидорчук Н.Г., кандидат педагогічних наук, доцент, академік Української академії акмеології, член-кореспондент академії акмеологічних наук (м. Санкт-Петербург), зав. лабораторією.

1. Дубасенюк О.А., доктор. пед. наук, професор, дійсний член академії акмеологічних наук (м. Санкт-Петербург), академік Української академії акмеології, ст. науковий співробітник.

2. Антонова О.Є., доктор пед. наук, професор, член-кореспондент академії акмеологічних наук (м. Санкт-Петербург), ст. науковий співробітник.

3. Єремеева В.М., канд. пед. наук, доцент, науковий співробітник.

4. Чемерис О.А., кандидат пед. наук, викладач кафедри математики, молодший науковий співробітник.

5. Кравець О.Є., викладач кафедри іноземних мов, молодший науковий співробітник.

6. Чернишова А.М., аспірант кафедри педагогіки, молодший науковий співробітник.

7. Орлова О.А., аспірант кафедри педагогіки, молодший науковий співробітник.

8. Міненко Н.М., вчитель початкових класів ЗОШ №22 м. Житомира, молодший науковий співробітник.

9. Перегуда І.М., магістрант ННІ педагогіки ЖДУ, асоційований член.

10. Дячок І.В., магістрант ННІ педагогіки ЖДУ, асоційований член.

Тематика наукового пошуку науково-дослідної лабораторії акмеології освіти

➤ Система професійно-педагогічної підготовки студентів університетів у контексті Болонського процесу (Сидорчук Н.Г., Дубасенюк О.А.).

➤ Педагогічні фактори забезпечення якості фундаментальної підготовки майбутніх учителів математики (Чемерис О.А., Осадчий М.М.).

➤ Технологія проектування навчальної інформації в процесі професійно-педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу (Кравець О.Є., Єремеева В.М., Сидорчук Н.Г.).

➤ Розвиток пізнавального інтересу молодших школярів у процесів вивчення предметів гуманітарного циклу (Міненко Н.М., Сидорчук Н.Г.).

➤ Підготовка майбутніх учителів початкових класів до виховання гуманних взаємин учнів у лікувально-оздоровчих закладах зони радіологічного контролю (Москвіна Т.П., Сидорчук Н.Г.).

- Підготовка майбутніх учителів початкових класів до викладання хореографії у загальноосвітній школі (Чернишова А.М., Сидорчук Н.Г.).
- Підготовка вчителя до особистісного самовдосконалення учнів основної школи у післядипломній освіті (Орлова О.А., Сидорчук Н.Г.).
- Музейна педагогіка як засіб екологічного виховання молодших школярів (Софієнко І.О., Сидорчук Н.Г.).
- Театральне мистецтво як засіб формування естетичних смаків учнів початкових класів (перегуда І.В., Сидорчук Н.Г.).
- Формування світогляду молодших школярів у процесі виховання (Дячок І.В., Сидорчук Н.Г.).

Результати роботи лабораторії акмеології освіти

1. Участь у щорічному семінарі академії акмеологічних наук (щорічно, останній вівторок січня).
2. Участь у міжнародній науково-практичній конференції "Акмеологія – наука XXI століття" (м. Київ, квітень, 2005 р.).
3. Участь у Всеукраїнській науково-теоретичній конференції «Сучасні тенденції та перспективи розвитку освіти і науки у вищих навчальних закладах України» (12 травня 2006, Хмельницький).
4. Участь у міжнародній науково-практичній конференції “Акмеологія – наука XXI століття” (м. Київ, квітень, 2007 р.).
5. Участь у IV Міжнародній науково-практичній конференції „Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи” (жовтень, 2007 р., м. Хмельницький).
6. Участь у науково-практичній конференції "Акмеологічні аспекти професіоналізму педагогічних кадрів" на базі ЗОШ №21 м. Житомира (7 січня 2010 р., м. Житомир).
7. Участь у науково-методичному семінарі "Акмеологія – педагогіка успіху" на базі Житомирського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (листопад, 2011 р.).
8. Участь у науково-методичному семінарі "Проблеми застосування акметехнологій у навчальному процесі загальноосвітніх закладів" на базі Житомирського міського ліцею при ЖДТУ (12 січня 2012 р., м. Житомир);
9. Участь у регіональному семінарі "Акмеологічна технологія успішного виховання, навчання і розвитку суб'єктів освітнього процесу" (14 березня 2012 р., м. Новоград-Волинський);

10. Участь у регіональному семінарі "Акмеологічні засади особистісного розвитку суб'єктів освітнього процесу" (11 квітня 2012 р., м. Радомишль);

11. Участь у Академічних читаннях "Якість освіти – результат застосування акмеологічної теорії, технологій, вимірів" (28 травня 2013 р., м. Санкт-Петербург);

12. Участь у засіданні круглого столу "Акмеологія здоров'я та творчого довголіття людини" Анан'ївських читань – 2013 "Психологія в здравоохораненні"(22-24 жовтня 2013 р., м. Санкт-Петербург);

13. Участь у засіданні круглого столу на базі Малинського навчально-виробничого комплексу "Ліцей №1" "Акмеологія – педагогіка успіху" (8 листопада, 2013 р., м. Малин, Житомирська область);

14. Участь у засіданні навчально-виробничого комплексу "Полісся" Житомирського державного університету імені Івана Франка з доповіддю "Про роботу лабораторії акмеології освіти" (12 листопада 2013 р., м. Житомир);

15. Участь у науково-теоретичній конференції викладачів та студентів, присвяченій 140-річчю з дня переїзду родини Миклухо-Маклаїв на Малинщину "Родина Миклухо-Маклаїв крізь призму віків" (11 грудня 2013 р., м. Малин, Житомирська область) (Акмеологія: історико-педагогічне розуміння життєдіяльності).

Аналіз роботи лабораторії підтверджує актуальність проблематики, що досліджується її учасниками, а отримані результати ефективність її роботи, оскільки вони є не тільки теоретичним внеском у розвиток акмеологічної галузі знань, але й засобом розвитку практичних надбань сучасної акмеології в Україні як результату міжнародної співпраці.

Список публікацій членів лабораторії

1. Дубасенюк А.А. О факторах продуктивности воспитательной деятельности преподавателя СПТУ // Проблемы повышения профессионализма и продуктивности педагогической деятельности. – Усть-Каменогорск – Ленинград, 1989. – С.402-404.

2. Дубасенюк А.А. К вопросу о моделировании педагогической системы преподаватель - учебная группа // Проблемы социологии профессионального образования рабочих: Матер.первой рос. научн.-практ.конф. с междун. участием. - СПб. - 1992.-Т.2.-С.32-34.

3. Сидорчук Н.Г. о роли развития интеллектуальных умений в самоорганизации и саморазвитии учащихся ПТУЗа //Проблемы социологии

профессионального образования рабочих: Матер.первой рос. научн.-практ.конф. с междуна. участием. - СПб. - 1992.-Т.2.-С.74-75.

4. Дубасенюк А.А., Сидорчук Н.Г. Место и роль спецкурса «Социология образования» в профессиональной подготовке будущих специалистов // Проблемы социологии профессионального образования рабочих: Матер. второй Российской конф. с междунар. участием. – СПб. – 1994. – С.38-40.

5. Сидорчук Н.Г. Социально-экономические предпосылки и основные тенденции становления профессиональной научно-исследовательской деятельности учителя (1802-1917 гг.) // Акмеология 2002. Выпуск 7. / Под ред. Кузьминой Н.В., Зимичева А.М. – СПб: Санкт-Петербургская Акмеологическая Академия. - 2002. – С.181-189.

6. Дубасенюк А.А., Сидорчук Н.Г. Профессиональная педагогическая деятельность: сущность и современные подходы // Акмеология 2002. Выпуск 7. / Под ред. Кузьминой Н.В., Зимичева А.М. – СПб: Санкт-Петербургская Акмеологическая Академия. - 2002. – С.94-101.

7. Сидорчук Н.Г. Организация научно-исследовательской работы будущих учителей в процессе изучения дисциплин педагогического цикла // Акмеология 2003. Выпуск 8. / Под ред. Кузьминой Н.В., Зимичева А.М. – СПб: Санкт-Петербургская Акмеологическая Академия, 2003. – С.219-230.

8. Антонова Е.Е. Технология формирования у будущего учителя базовых педагогических знаний как фактор повышения качества его подготовки // Акмеология 2003. Выпуск 8. / Под ред. Кузьминой Н.В., Зимичева А.М. – СПб: Санкт-Петербургская Акмеологическая Академия, 2003. – С.1-9.

9. Ковальчук В.А. Методические основы решения социально-педагогических задач в процессе подготовки будущих учителей // Акмеология 2003. Выпуск 8. / Под ред. Кузьминой Н.В., Зимичева А.М. – СПб: Санкт-Петербургская Акмеологическая Академия, 2003. – С.157-161.

10. Сидорчук Н.Г. Организация научно-исследовательской работы студентов в университетах Украины XIX столетия // VII Царскосельские чтения : Материалы международной научно-практической конференции / Под общей ред. проф. В.Н.Скворцова . – СПб., 2003. – Т.IV. – 168 с. – С.117-119.

11. Дубасенюк А.А. Акмеологический подход к воспитательной деятельности педагога // Акмеология 2004. Выпуск 10. / Под ред. Кузьминой Н.В., Зимичева А.М. – СПб: Санкт-Петербургская Акмеологическая Академия, 2004. – С.101-107.

12. Сидорчук Н. Г. Некоторые подходы к изучению феномена научно-исследовательской деятельности // Акмеология 2004. Выпуск 10. / Под ред. Кузьминой Н.В., Зимичева А.М. – СПб: Санкт-Петербургская Акмеологическая Академия, 2004. – С.229-234.

13. Дубасенюк О.А. Розвиток ціннісних орієнтацій педагога у контексті акмеологічної концепції // Акмеологія – наука XXI століття: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / Ред. колегія: З.Ф. Сіверс, Е.В. Белкіна, Г.С. Данилова та ін. – К.: КИПУ імені Б.Д. Грінченка, 2005. – 412 с. – С. 109-111.

14. Сидорчук Н.Г. До питання практичної підготовки майбутніх учителів // Акмеологія – наука XXI століття: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / Ред. колегія: З.Ф. Сіверс, Е.В. Белкіна, Г.С. Данилова та ін. – К.: КИПУ імені Б.Д. Грінченка, 2005. – 412 с. – С. 306-308.

15. Антонова О.Є. Майбутній учитель як суб'єкт акмеологічної творчості // Акмеологія – наука XXI століття: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / Ред. колегія: З.Ф. Сіверс, Е.В. Белкіна, Г.С. Данилова та ін. – К.: КИПУ імені Б.Д. Грінченка, 2005. – 412 с. – С. 228-231.

16. Агапова М.Б. Компетентність майстра виробничого навчання в умовах оновлення професійно-технічної освіти як акмеологічна проблема // Акмеологія – наука XXI століття: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / Ред. колегія: З.Ф. Сіверс, Е.В. Белкіна, Г.С. Данилова та ін. – К.: КИПУ імені Б.Д. Грінченка, 2005. – 412 с. – С. 174-175.

17. Чемерис О.А. Акмеологічний підхід до вивчення проблеми забезпечення якості фундаментальної підготовки майбутніх учителів математики // Акмеологія – наука XXI століття: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / Ред. колегія: З.Ф. Сіверс, Е.В. Белкіна, Г.С. Данилова та ін. – К.: КИПУ імені Б.Д. Грінченка, 2005. – 412 с. – С. 231-233.

18. Сидорчук Н.Г. Некоторые аспекты построения акмеологического маршрута профессионально-педагогической подготовки студентов университетов в контексте евроинтеграционных процессов // Акмеология развития / Под общ. ред. В.Н. Гладковой, С.Д. Пожарского. – СПб, 2006. – С. 354–361.

19. Сидорчук Н.Г. Повышение качества системы профессионально-педагогической подготовки студентов университетов // Акмеология 2007. Методологически и методически е проблемы / Под ред. Н.В. Кузьминой, Л.И. Дубровиной. – СПб.: Изд-во ЦСИ, 2007. – 210 с. – С. 92-97.

20. Сидорчук Н.Г. Акмеологічні аспекти професійно-педагогічної підготовки студентів університетів // Акмеологія – наука ХХІ століття: розвиток професіоналізму: Матеріали Другої Міжнародної науково-практичної конференції / Наук. редакція: В. І. Перевозчиков. – К.: КМПУ імені Б. Д. Грінченка, 2008 – 496 с. – С. 312-315.

21. Сидорчук Н.Г. Теоретические основы построения модели профессионально-педагогической подготовки студентов университетов // Акмеология 2008. Методологические и методические проблемы. Выпуск 13. / Под ред. Н.В. Кузьминой, Е.Н. Жариновой. – СПб: Изд-во ЦСИ, 2008. – 156 с. – С.114-118.

22. Сидорчук Н.Г. Волынский лицей: акме-исторические факторы становления отечественного университетского образования // Акмеология 2011. Методологические и методические проблемы. Выпуск 16. / Под ред. Н.В. Кузьминой, Е.Н. Жариновой. – СПб: Изд-во НУ "Центр стратегических исследований", 2011. – 144 с. – С.131-137.

23. Сидорчук Н.Г. Острожская академия – акмецентр становления университетского образования на украинских землях // Акмеология 2013. Методологические и методические проблемы. Выпуск 22. / Под ред. Н.В. Кузьминой, Е.Н. Жариновой. – СПб: Изд-во НУ "Центр стратегических исследований", 2013. – 124 с. – С.112-117.

24. Вознюк А.В. Информационная концепция здоровья личности // Акмеология 2013. Методологические и методические проблемы. Выпуск 22. / Под ред. Н.В. Кузьминой, Е.Н. Жариновой. – СПб: Изд-во НУ "Центр стратегических исследований", 2013. – 124 с. – С.37-46.

25. Дубасенюк А.А. Профессионально-педагогический аспект здоровья и здорового способа жизни // Акмеология 2013. Методологические и методические проблемы. Выпуск 22. / Под ред. Н.В. Кузьминой, Е.Н. Жариновой. – СПб: Изд-во НУ "Центр стратегических исследований", 2013. – 124 с. – С.54-59.

26. Дубасенюк А.А. Роль педагога в развитии творческого и личностного потенциала субъектов воспитания в контексте акмесинергетического подхода // Акмеология 2013. Методологические и методические проблемы. Выпуск 22. / Под ред. Н.В. Кузьминой, Е.Н. Жариновой. – СПб: Изд-во НУ "Центр стратегических исследований", 2013. – 124 с. – С.59-67.

27. Осадчук Н.П. Акмеологические методы исследования в процессе подготовки будущих офицеров к профессиональной деятельности // Акмеология

2013. Методологические и методические проблемы. Выпуск 22. / Под ред. Н.В. Кузьминой, Е.Н. Жариновой. – СПб: Изд-во НУ "Центр стратегических исследований", 2013. – 124 с. – С.98-105.

28. Демьянчук Е.А. Акмеологические ориентиры профессионального становления современного педагога // Акмеология 2013. Методологические и методические проблемы. Выпуск 22. / Под ред. Н.В. Кузьминой, Е.Н. Жариновой. – СПб: Изд-во НУ "Центр стратегических исследований", 2013. – 124 с. – С.46-54.

Таким чином, у діяльності Житомирської науково-педагогічної школи реалізуються акмеологічні дослідницькі стратегії з позицій: цілісного інтегративного, акмеологічного, синергетичного підходів до вивчення людини; системного підходу при вивченні освітніх систем; теорії функціональних систем.

Перспективи розвитку

❖ Розробка окремих аспектів наукових досліджень учасників лабораторії на засадах акмеологічного підходу за участю колег академії акмеологічних наук.